

ТЕМІРЖОЛШЫ- ҚАЗАЛЫ

№57
(2332)
Сенбі
9 тамыз
2025 жыл

Газет
2003 жылдың
5 қаңтарынан
шығады

Аймақтық
ақпараттық-
танымдық
басылым

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ГАЗЕТ

ТЕМІРЖОЛШЫЛАР ҚҰРМЕТКЕ БӨЛЕНДІ

Теміржол саласы – еліміздің әлеуметтік-экономикалық жағдайына тікелей әсер ететін экономиканың негізгі күші. Ел экономикасының «күре тамыры» саналатын бұл саланың стратегиялық маңызы ұшан-теңіз. Қазалы ауданының теміржол саласының тарихы тым тереңде жатыр.

Аудан әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаев аудандағы теміржол саласының қызметкерлерін қабылдап, кәсіби мерекелерімен құттықтады.

- Қазалы теміржол

тасымалының тарихы 1905 жылы Орынбор-Ташкент темір жол қатынасы құрылысының салынуынан басталды. Қазақтың дархан даласын қиып өтіп, батыс пен шығысты байланыстырып жатқан «Орынбор-Ташкент» магистралының халық игілігіне берілгеніне ғасырдан асты. Ел тарихындағы алғашқы темір жолдың аудан үстінен өтетіні қазалылықтар үшін зор мәртебе. Тыныс-тіршілігіміз үшін маңызды саланы дамытуда білікті де білімді, іскер де қабілетті маман ретінде Сіздер өзгелерге үлгі-өнеге болып,

ауданымыздың әлеуметтік-экономикалық деңгейінің артуына өлшеусіз үлес қосып келесіздер. Мезгілдің ыстығы мен суығына, уақыттың күні мен түніне қарамай, еселі еңбектің көркін қыздырып, ел экономикасын еселеуге үлкен үлес қосып жүрген сала қызметкерлеріне айтар алғысымыз шексіз, - деді Жалғас Оңғарұлы.

Мерекелік қабылдауда ауданымыздағы теміржол саласында жемісті еңбек етіп жүрген бірқатар ардагерлерімен

қызметкерлеріне облыс әкімінің және аудан әкімінің міндетін атқарушының «Алғыс хаты» табысталды.

Жиында аудандық ардагерлер кеңесінің төрағасы, Құрметті теміржолшы Оразғали Бекпанов, Қазалы вагон пайдалану депосының бастығы Арғын Орынбаев сөз сөйлеп, теміржолшыларды кәсіби мерекелерімен құттықтап, ізгі лебіздерін жеткізді.

Мерекелік жиын соңында аудан өнерпаздары ән шырқап, қабылдауға қатысқандарға мерекелік көңіл-күй сыйлады.

БАСЫҚАРАДА БАЛЫҚ ТОҒАНЫ САЛЫНУДА

Бүгінгі таңда «Арал Рыбторг» ЖШС-нің жетекшісі Қуаныш Өмірзақов ауданға қарасты Басықара аулының аумағынан 464 гектар жер учаскесін жалға алып, балық өсіретін арнайы тоғандардың құрылысын жүргізуде. Жеке кәсіпкердің айтуынша құны 650,0 млн. теңге құрайтын «Тауарлы балық өсіру тоғанының құрылысы» жобасы 2026 жылы толығымен іске қосылмақ. Жобаға сәйкес мұнда 52 тоған салынып, 2026 жылғы 500 тоннаға жуық тауарлы балық алу жоспарланып отыр.

Аудан әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаев Басықара аулына ар-

найы барып, балық тоғанын салып жатқан кәсіпкермен кездесті. Сондай-ақ, тоғанның құрылыс жұмыстарын көріп, жобаны толық жүзеге асыруға инвестиция ретінде қаржы ұйымдары арқылы қажетті қолдау көрсетілетіндігін жеткізді. Бүгінде кәсіпкердің бұл жобасы Ұлттық цифрлық инвестициялық платформаға енгізілді. Алдағы уақытта Солтүстік Қазақстан облысының тәжірибесімен жобаны қаржыландыру көзделіп отыр.

Жеке кәсіпкер Қуаныш Өмірзақов балық тоғаны іске қосылғаннан кейін жергілікті жерден 20-ға жуық адамды жұмыспен қамтуды жоспарлап отыр.

«ТАЗА ҚАЗАҚСТАН» АКЦИЯСЫ АЯСЫНДА КЕЗЕКТІ СЕНБІЛІК ӨТТІ

Ауданымызда «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық акциясы аясында кезекті сенбілік жұмыстары ұйымдастырылды.

Аудан көлемінде өткен сенбілік жұмыстары барысында Әйтеке би кентіндегі Ж. Аймауытов, С. Мұқауов, Қ. Пірімов, Қ. Ерімбет атындағы орталық көшелердің бойы, аяқ су арықтары тазаланды. Одан бөлек мекеме, кәсіпорындардың қоршаулары сырланып, көше бойындағы арам шөптер оталып, қоқыс қалдықтары арнайы орындарға шығарылды. Аудан орталығында

өткен жұмыстарын әкімінің міндетін атқарушы Жалғас Сүйеубаев көріп, тиісті мекемелерге тазалық жұмыстарына байланысты бірқатар тапсырмалар берді.

сенбілік аудан міндетін Жалғас аралап мекемелерге тазалық жұмыстарына байланысты бірқатар тапсыр-

Экологиялық акция аясында өткен сенбілік жұмыстары аудан орталығынан бөлек барлық округтерде ұйымдастырылды.

Қазалы ауданы әкімдігінің баспасөз қызметі

ХАЛЫҚ ИГІЛІГІ ЖОЛЫНДАҒЫ ІСТЕР

Қай кезде де ел дамуының өзегі-құрылыс саласы. Қалалар мен ауылдардың көркін келтірген зәулім ғимараттар, тұрғын үйлер мен мектептер, ауруханалар мен көптеген өндіріс кешендерінің әрбір кірпішінде құрылысшының маңдай тері мен ерен еңбегі жатыр.

Тамыз айының екінші жексенбісінде елімізде Құрылысшылар күні атап өтіледі. Бейнеті мен зейнеті қатар жүретін бұл мамандық –қиынның қиыны. Бұл мамандықты игеру көптің қолынан келе бермейтін іс. Қазіргі таңда елімізде құрылыс саласы қарқынды дамып келеді. Мемлекеттік бағдарламалар аясында жаңа тұрғын үй кешендері бой көтеруде. Соның бірі, Қазалы ауданының көркіне айналып келе жатқан жаңа тұрғын үйлер, әлеуметтік нысандар, жолдар. Осының барлығы құрылыс саласындағы мамандардың кәсіби қызметінің жемісі.

Құрылысшылар мерекесі қарсаңында біз аудандық құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімінің басшысы Айдын Ниязовқа жолығып, құрылысшылардың мерекесіне қандай табыспен келгенін сұраған едік.

-Айдан Маратұлы, Қазалы ауданы бойынша құрылыс саласының қазіргі қарқыны туралы айтып өтсеңіз?

-2025 жылға негізгі 13 нысанның құрылысы жоспарланған. Оның ішінде 7-еуі 2024 жылдан өтпелі нысандар, 6 жаңа нысан –жаңадан қолға алынған жобалар. Бұл ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуына серпін беретін жұмыстар. Өтпелі нысандар өткен жылы басталғанымен, биылғы жылы толық аяқталады. Бұл қатарда спорт, білім беру, мәдениет үйлерін қайта жаңғырту сияқты жобалар қамтылған.

-Қазір қандай нысандарда құрылыс жұмыстары белсенді жүріп жатыр?

-Қазіргі уақытта Бекарыстан би және Қожабақы ауылдарында спорт кешендерінің құрылысы қарқынды жүргізілуде. Сонымен қатар, аудан орталығындағы «Жеңіс» саябағының аумағынан да бір спорт кешені бой көтеруде. Және «Майдакөл» аулында типтік жобадағы 100 орындық клубтың құрылысы жүргізілуде. Бұл жобалардың барлығына 2024-2025 жылдары «Ауыл –ел бесігі» бағдарламасы аясында қаржы бөлінді. Сондай-ақ, Қазалы көпсалалы орталық ауруханасының ғимаратына 42 төсектік жапсарлас құрылысты реконструкциялау жұмыстары жүріп жатыр. Нысанның жер қазу жұмыстары аяқталып, бірінші қабатының кірпіші қаланып, аралық жабыны жабылды.

Ғимаратқа тапсырыс беруші облыстық құрылыс, сәулет және қала құрылысы басқармасы. Қазіргі таңда мердігер компаниялар жұмыстарын өз дәрежесінде атқарып жатыр.

-Қандай нысандар аяқталып, пайдалануға берілді?

-Әйтеке би кентінде бой көтерген «Руханият» әкімшілік ғимараты пайдалануға берілді. Бұл нысан-мәдени –рухани бағыттағы іс-шараларды үйлестіріп, ауданның мәдени жұмыстарын жүйелі жүргізуге арналған. Заманауи стандартқа сай салынған ғимарат-ауданның келбетіне көрік қосатын нысандардың бірі.

-Құрылыс саласының ауқымды бағыттарының бірі инфрақұрылым. Ендігі кезекте газ құбырларын жүргізу жөнінде айтып өтсеңіз. Қазіргі таңда Ақтан батыр, Жанқожа батыр, Бекарыстан би, Ү.Түктібаев, «Майдакөл» ауылдарына газ жүргізу жұмыстары қолға алынды. Бұл жұмыстардың барысы қандай?

-Иә, бұл тұрғындар көптен күткен мәселе. Аталған елді мекендерге газ тарту жұмыстары қарқынды жүріп жатыр. Қазіргі таңда Ақтан батыр аулындағы

құрылыс жұмыстары аяқталып, газ желісіне толықтай қосылды. Ал, Жанқожа батыр ауылына құбыр желілерінің негізгі бөліктері тартылып болды. Бекарыстан би мен «Майдакөл» ауылдарындағы газ құбырларын жүргізу жұмыстары кестеге сәйкес атқарылып жатыр. Қай құрылыс саласында да мердігер мекемелердің жауапкершілігі зор.

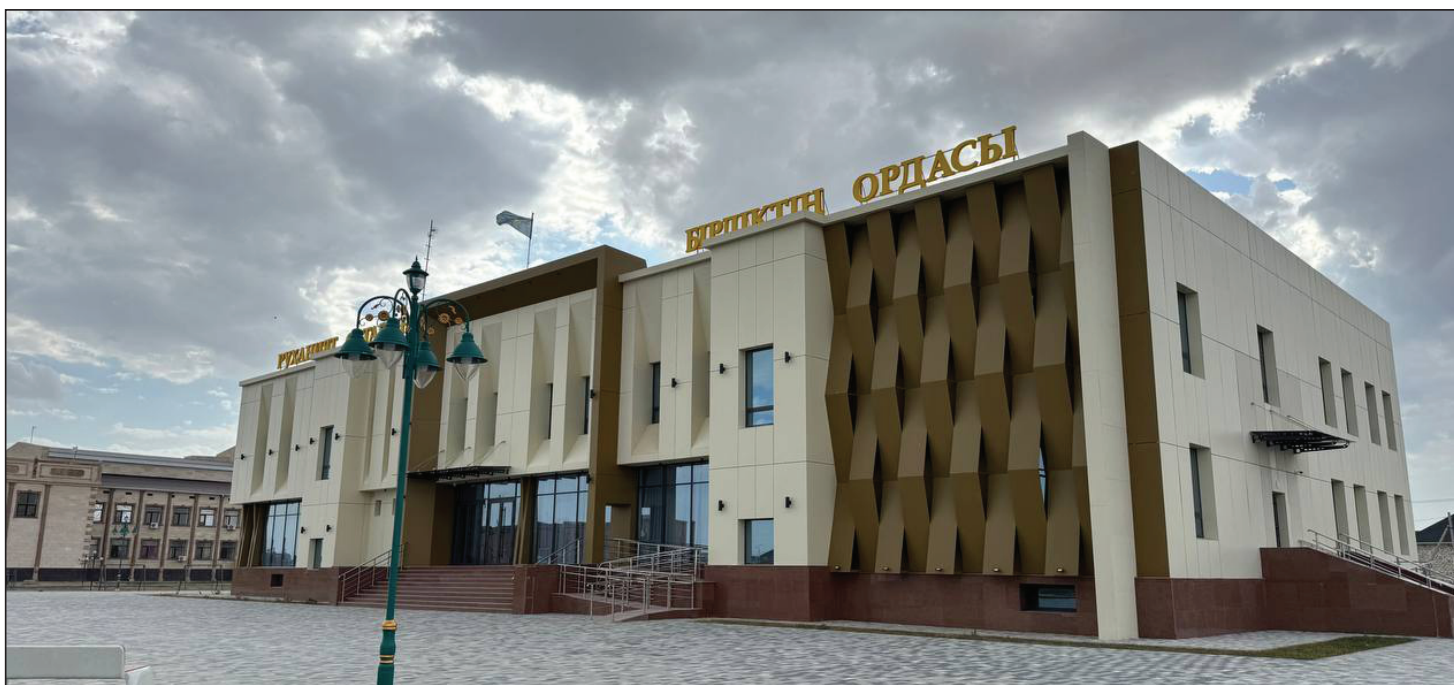
-Аудандағы елді мекендерді ауыз сумен қамтамасыз ету өзекті мәселе. Бұл жөнінде не айтар едіңіз?

-Ауыз су тұрғындардың күнделікті тіршілігіне тікелей әсер ететін маңызды мәселелердің бірі. Бұған дейін

ауыз суды тасымалдап немесе құдық суын пайдаланып келген халық үшін ауыз сумен қамту үлкен қуаныш. Қазіргі таңда «Шәкен», "Шили", «Сарыбұлақ» және «Шитүбек» елді мекендерін орталықтандырылған ауыз сумен қамтамасыз ету жұмыстары жүріп жатыр. Бұл жобалар «Ауыз су» мемлекеттік бағдарламасы аясында жүзеге асырылуда. Жұмыстың қазіргі жай-күйіне келетін болсақ, «Шәкен» аулында су құбырлары желісін тарту жұмыстары басталып кетті. Барлық жұмыстар кезең-кезеңімен жүзеге асырылып келеді. Сапалы ауыз суға қол жеткізу халық денсаулығы мен өмір сүру сапасының жақсаруына айтарлықтай әсер етеді. Әрбір бастаманың артында халықтың әл-ауқатын жақсарту мақсаты тұрғанын ұмытпауымыз қажет. Алдағы уақытта да біз жауапкершілікті толық сезіне отырып, жұмысты сапалы әрі уақытылы атқаруға күш саламыз.

-Жалпы алғанда аудан көлеміндегі жұмыстар саны ауқымды екен. Алдағы уақытта да ауданымыз зәулім ғимараттармен көркейіп, гүлдене берсін! Бізбен сұхбаттасқаныңызға рахмет! Қызметте табысты болыңыз! Кәсіби мерекелеріңіз құтты болсын!

**Әңгімелескен
Ұлпан ЖӘДІГЕРҚЫЗЫ,
«Тұран-Қазалы»**

●10 тамыз - Құрылысшылар күні мерекесі!

ҰЖЫМЫН ӨРГЕ СҮЙРЕГЕН БАСШЫ

Құрылысшылар күні мерекесі қарсаңында ауданымыздағы құрылыс мекемелерінің байырғы басшысы, іскер азамат, ұйымдастырушылық қабілеті мол Әбдімәлік Садуақасұлы Өтеуліге жолығып, сұхбаттасқан едік. Одан алдымен құрылысшы мамандығын таңдауының себебін сұрадым. Толығырақ айтып беруін өтіндім.

- Мен Әйтеке би кентінің тумасымын ғой,-деді Әбдімәлік Садуақасұлы Өтеулі. -Ыбырай Алтынсарин атындағы №421 қазақ орта мектебінде оқып, орта білім алдым. Еңбек жолымды 1973 жылы Батыс-Қазақстан темір жол басқармасына қарасты Қазалы локомотив депосында әуелі үйренуші слесарь, кейін 2-ші разрядты слесарь болып бастадым.

1974-1979 жылдары Қарағанды металлургия комбинатының жанындағы Жоғарғы Техикалық Оқу орны (ВТУЗ), қазіргі Қарағанды индустриалды университетінің өндірістік және азаматтық құрылыс факультетін бітіріп, инженер-құрылысшы мамандығын алдым. Жолдамамен 1979-1981 жылдары Ақтөбе облысы, Хромтау қаласындағы «Хромтаутяжстрой» тресінің «Рудстрой» құрылыс басқармасында құрылыс шебері, аға прораб, өндірістік бюро инженері қызметтерін сатылап атқарып, Хром өндіретін «Молодежный», «Мирный» шахталарын салуға қатыстым.

1981 жылдан Жаңақазалы поселкесіндегі (қазіргі Әйтеке би кенті) жаңадан құрылған Батыс Қазақстан Темір жолы басқармасына қарасты №716 құрылыс-монтаж пойызында 1991 жылдың тамыз айына дейін, құрылыс-шебері, жұмыс өндіруші (прораб), аға жұмыс өндіруші, бас инженер, мекеме бастығы қызметтерін атқардым. Сол кездері Жаңақазалы, Төретам бекеттерінде бес қабатты 60 пәтерлі, 48 пәтерлі және екі қабатты 18 пәтерлі үйлерді салып, 200 орындық Теміржол емханасын, 150 орындық Теміржол ауруханасын, 320 орындық балабақшаны, тағы басқа ірі объектілерді салып, пайдалануға бердік.

1991-1994 жылдары Халық депутаттары Жаңақазалы поселкелік Кеңесінің депутаты болып сайланып, Халық депутаттары Жаңақазалы поселкелік атқару комитеті төрағасының орынбасары қызметін атқардым. Одан соң, 1994-2001

жылдары бұрынғы №716 құрылыс монтаж поезының құрылымы қайта-қайта өзгеріске ұшырағанда, құрылыс жөндеу пойызында, кейін №2 Темір бетон зауытында өндірістік-техникалық бөлімді басқардым. Ол жылдары №716 Құрылыс монтаж пойызының жұмыс жүргізу аумағы Ақтөбе облысының Шалқар стансасы мен Қызылорда облысының Төретам стансасының аралығы болды. Осы кезеңде Шалқар қаласы мен Сексеуіл бекетінде 1200 орындық мектеп құрылысын салып, іске қостық.

-Әбдімәлік Садуақасұлы нарықтық қатынастарға сәйкес тәуекелге бел буып, «Намыс-Құрылыс» жауапкершілігі шектеулі серіктестігін ұйымдастығаныңызды білеміз. Енді жаңадан құрылған құрылыс мекемесінің атқарған жұмыстары жайлы баяндап берсеңіз?

- 2001 жылдың қаңтар айында «Намыс -Құрылыс» ЖШС-і ұйымдастырып, осы кезеңге дейін серіктестік директоры қызметін атқарудамын. «Қазақстан Темір Жолы» АҚ-ның күрделі құрылыс орталық басқармасымен тығыз байланыста жұмыс атқарып. 2004-2005 жылдары жаңадан салынған «Хромтау-Алтынсарин» темір жол телімін салуға қатыстық және басқа да негізгі теміржол нысандарына күрделі жөндеу жұмыстарын жүргіздік. Нақтырақ айтсақ, «Намыс -Құрылыс» ЖШС-інің өндірістік базасы, әкімшілік ғимараты, ағаш өңдеу және пластикалық терезе жасау цехтары бар. Сонымен қатар, кіші бетон дайындау цехын аштық. Онда темір-бетон бұйымдары шығарылады. Құрылысшыларымыз құрылыс салумен, күрделі жөндеу жұмыстарымен айналысатын.

Қазіргі уақытта «Намыс-Құрылыс» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі Қазақстан Республикасының аумағында жарияланған тендерлерге қатысып, жеңімпаз атанып, жоғарғы деңгейде әрі сапалы осы заманға сай жұмыстар атқарып, құрылыс объектілерін мезгілінде аяқтап, оң нәтижеге жетудеміз.

«Намыс-Құрылыс» ЖШС-і құрылғаннан бастап «Қазақстан Темір Жолы Ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының күрделі жөндеу және жобалау дирекциясының мемлекеттік сату-сатып алу конкурстарының жеңімпазы болып, Батыс-Қазақстан темір жол басқармасы аумағында күрделі құрылыс пен күрделі жөндеу жұмыстарын атқарды. Атап айтқанда, «Төретам», «Бесарық», Қазалы, Қызылорда, Сексеуіл, Шалқар, Жем, Ақтөбе, Орал, Қандыағаш, Шұбарқұдық, Атырау, Ганюшкин, Маңғышлақ бекеттерінде бірнеше теміржол ғимараттарын күрделі жөндеуден өткіздік.

Соңғы жылдары аудандық және облыстық сату-сатып алу конкурстарының негізінде «Тасарық» елді мекенінде 100 орындық мектеп құрылысын, Жанқожа батыр аулында 90 орындық балабақшаны, 120 орындық спорт кешені құрылысын, Абай ауылында 150 орындық ауылдық клубты, Ақтөбе облысы, Шалқар ауданы, Қауылжыр ауылында 150 орындық ауылдық клубты салдық. Шалқар ауданы,

Ембі қаласындағы 7 орта мектеп интернат ғимаратының күрделі жөндеу жұмыстарын Темір ауданы, Шұбарқұдық кентіндегі «Балақай» балабақшасын күрделі жөндеуден өткіздік. Арал ауданы, Сексеуіл кенті, Мир көшесі бойынан спорт және ойын алаңын салдық. Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы кентіндегі №284 мектеп лицей-интернат ғимаратының спорт залын және көптеген спорт алаңдары, стадиондар, ипотекалық тұрғын үй кешендерін салуды ұжымымыздың өз күшімен атқардық.

Қазіргі таңда Қазалы ауданы, Қожабақы аулынан спорт кешенінің құрылысын, «Майдакөл» аулынан типтік жобадағы 100 орындық клуб құрылысын салудамыз. «Шилі» елді мекенін ауыз сумен қамтамасыз ету мақсатында құрылыс жұмыстарын жүргізудеміз.

-Әбдімәлік Садуақасұлы әңгімеңізге көп рахмет. Төл мерекелеріңіз құтты болсын! Ел илігі үшін атқарылған еңбектеріңізге табыс тілейміз!

-Сізге де рахмет!

**Әңгімелескен
Раушанбек
СЕЙТЕНОВ**

ҚҰҚЫҚТАРЫ ҚОРҒАЛУДА

ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігі, Қызылорда облысы бойынша департаментінің негізгі бағыттарының бірі – мемлекеттік қызмет саласындағы бақылауды жүзеге асыру.

Бұл ретте, азаматтармен бірге мемлекеттік қызметшілердің де құқықтарын қорғау, ал бұзылған жағдайда қалпына келтіру жұмыстары департаментпен жүзеге асырылып келеді.

Әрине, кәсіби мемлекеттік аппаратты қалыптастыруда мемлекеттік қызметшілердің меритократия қағидаттары негізінде өз еңбегіне сай мансаптық өсу мүмкіндігімен қатар олардың моральдық-әдептілік бейнесіне жоғары талаптар қойылады.

Дегенмен, мемлекеттік қызметшілердің қызметі Әдеп кодексінде белгіленген талаптар аясында жүзеге асыру қажеттілігіне қарамастан, соңғы кезде мемлекеттік қызметшілер тарапынан әдеп нормаларын бұзу деректері әлі де орын алуда.

Мысалы, мемлекеттік органдардың тәртіптік комиссиялардың жұмысына жүргізілген талдау нәтижесімен 2025 жылдың бірінші жартыжылдығында 307 мемлекеттік қызметшіге тәртіптік жаза қолданылған. Оның ішінде, жергілікті атқарушы органдарда 239, орталық органдардың аумақтық бөлімшелерінде 68 мемлекеттік қызметші тәртіптік жауапкершілікке тартылған.

Тәртіптік жауапкершілікке тартылғандардың қызметтік әдеп нормаларын бұзғаны үшін 8, мемлекеттік қызметке кір келтіретін тәртіптік теріс қылық

жасағаны үшін 6 мемлекеттік қызметші.

Оның ішінде, Қызылорда облысындағы Әдеп жөніндегі кеңестің шешімдері негізінде Кодекс талаптарын бұзғаны үшін 3 мемлекеттік қызметші, мемлекеттік қызметке кір келтіретін тәртіптік теріс қылықтарға жол бергені үшін 3 мемлекеттік қызметші әр түрлі тәртіптік жазаларға тартылса, 1 тәртіптік істің қаралуы тоқтатылды.

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің Қызылорда облысы бойынша департаментімен 2025 жылдың бірінші жартыжылдығында 15 тексеру жүргізілді, оның ішінде 5 жоспарлы және 10 жоспардан тыс тексеру жұмыстары жүргізіліп, 419 заң бұзушылықтар анықталды.

Тексерулер нәтижесімен департаментпен 7 тексеру нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды жою туралы ұсынулар енгізіліп, 18 мемлекеттік қызметшінің бұзылған құқықтары қалпына келтірілді.

Мысалы, Қ.-ның жолданымы негізінде Қызылорда қалалық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінде жоспардан тыс тексеру жүргізілді.

Тексеру нәтижесімен қалалық бөлімінің басшысы тарапынан әдеп кодексі талаптары сақталмағандығы анықталды.

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексінің» (бұдан әрі – Кодекс) 8-тармағының 7) тармақшасына сәйкес «Мемлекеттік қызметшілер әріптестерімен қызметтік қарым-қатынаста әріптестеріне қатысты

негізсіз айыптауларға, дерексіз, қадір-қасиетін кемсіту, әдепсіздік және бейәдеп мінез-құлық фактілеріне жол бермеуге тиіс».

Сонымен қатар, Кодекстің 6-тармағының 4) тармақшасында мемлекеттік қызметшілерге азаматтармен қарым-қатынаста әдептілік таныту, дерексіздік, қадір-қасиетін кемсіту, әдепсіздік және бейәдеп мінез-құлық фактілеріне жол бермеу, өздерінің әрекеттерімен және мінез-құлқымен олардың тарапынан сынға себепкер болмау талаптары қойылған.

Дегенмен, қалалық бөлім басшысы өзінің іс-әрекеттерімен Кодексте көзделген талаптарды сақтамаған.

Тәртіптік іс Әдеп жөніндегі кеңестің отырысында қаралып, қабылданған шешім негізінде бөлім басшысына «ескерту» түріндегі тәртіптік жазаны қолдану ұсынылды.

Шешімді қарау нәтижесімен Қызылорда қаласы әкімінің 2025 жылғы 18 маусымдағы №144 өкімімен қалалық бөлім басшысына «ескерту» түріндегі тәртіптік жаза қолданылды.

Сөйтіп, Әдеп жөніндегі кеңес шешімімен азаматша Қ.-ның бұзылған құқықтары қалпына келтірілді.

Сонымен қатар, департаментпен мемлекеттік органдардың тәртіптік тәжірибесіне тоқсан сайын талдау жұмыстары жүргізіліп келеді. 2025 жылдың бірінші жартыжылдығында талдаудың нәтижесімен 7 мемлекеттік қызметшіге қатысты заңсыз қабылданған тәртіптік жаза қолдану туралы бұйрықтардың

күші жойылып, олардың бұзылған құқықтары қалпына келтірілді.

Бұдан бөлек, жұмыс уақыты режимінің бұзылуының алдын алуға және оған жол бермеу мақсатында 37 мониторинг жүргізіліп, 114 үстеме жұмыс жасау дерегі анықталды. Департаменттің хаты негізінде 114 мемлекеттік қызметшінің бұзылған құқықтары қалпына келтіріліп, оларға 238 сағат демалыс сағаттары берілді.

Сондай-ақ, департаментпен 2025 жылдың сәуір-мамырайларында 2024 жылдың қорытындысымен жергілікті атқарушы органдардың мемлекеттік қызметшілеріне сыйақы беруде заңдылықтардың сақталуына талдау жүргізілді.

Талдау нәтижесімен 6 мемлекеттік қызметшіге негізсіз сыйақы берілмегендігі анықталып, олардың құқықтарының бұзылуына жол берілгендігі анықталды.

Аталған мәселе, Қызылорда облысындағы Әдеп жөніндегі кеңесте қаралып, қабылданған шешім негізінде 6 мемлекеттік қызметшіге сыйақы төленді.

Департамент алдағы уақытта да өз міндеттеріне сәйкес мемлекеттік қызмет саласындағы заңнамалардың сақталуын бақылаумен қатар азаматтар мен мемлекеттік қызметшілердің де құқықтарының бұзылмауын қадағалайтын болады.

Е.Ж.МЕНДАЛИЕВ,
Қазақстан Республикасы
Мемлекеттік қызмет
істері агенттігінің
Қызылорда облысы
бойынша департаментінің
басшысы,
Әдеп жөніндегі кеңестің
төрағасы

БОТУЛИЗМ АУРУЫНЫҢ АЛДЫН АЛУ

Ботулизм - бұл ботулизм токсиндерімен ластанған тағамдарды пайдаланғаннан болатын және жүйке жүйесінің ауыр зақымдалуымен сипатталатын тамақтан улану. Ботулизм қоздырғыштарының тұрақты ортасы - саңырауқұлақтарға, жаңа піскен жемістерге, көкөністерге, суға және тағы басқа түсетін топырақ. Ботулизм қоздырғышының көбеюінің міндетті шарты-оттегінің болмауы, ол герметикалық жабылған банкаларда, нашар ысталған шұжықтарда, кептірілген балықтарда пайда болуы мүмкін.

Қатты консистенциялы тамақ өнімдерінде токсиндер әрбір жерлерде жиналуы мүмкін, сондықтан тамақты пайдаланған кейбір адамдар ауырып қалуы, ал бір бөлігі ауырмауы мүмкін. Консервілер

ботулизм таяқшалары өсетін жақсы орта болып табылады.

Ботулизм таяқшалары шығаратын токсин әсер ету күші бойынша барлық басқа бактериялық уыттар мен химиялық улардан артық. Ол сыртқы ортаның әсеріне төзімді және 10-15 минут қайнаған кезде ғана жойылады. Ботулизмнің инкубациялық кезеңі 6-8 сағат, бірақ 8-10 күнге дейін созылуы мүмкін. Көп жағдайда ботулизм күрт басталады. Бұлшықеттің ауруы, әлсіздік, бас айналу, бас ауруы, ауыздың құрғауы пайда болады. Бастапқы кезеңде жүрек айнуы, құсу, кейде іштің ауыруы мүмкін. Аурудың алғашқы екі күнінде көру қабілетінің бұзылуы пайда болады: көздің алдындағы перде немесе тор, көздің дірілдеуі, қабақтың түсуі, көздің қосарлануы. Дауыс әлсірейді, жұту және тыныс

алу қиынға соғады. Аурудың ауыр жағдайында тыныс алудың айқын бұзылуы пайда болады. Тыныс алудың бұзылуы және тоқтауы – ботулизмнен көз жұмудың жиі кездесетін себебі. Улануға қарсы сарысу тиімді емдеу құралы болып табылады.

Ботулизмнің негізгі алдын алу шаралары:

- саңырауқұлақтарды, етті, балықты, асқөкті консервілеуге болмайды;

- консервілеу үшін тек піскен жемістер мен көкөністерді пайдалану керек, бүлінген жемістерді консервілеуге болмайды;

- көкөніс пен жемістерді мұқият жуу керек;

- банка мен қақпақтарды зарарсыздандыру ережелерін және үйде өнімдерді термиялық өңдеу режимін қатаң сақтау қажет;

- үйдегі консервілер төмен

температурада сақталуы тиіс, қақпағы көтерілген банкаларды міндетті түрде жою қажет;

- базарларда үйде дайындалып, консервіленген саңырауқұлақтар мен көкөністерді сатып алуға тыйым салынады.

Балалар ботулин уына әсіресе сезімтал болғандықтан, оларға алдын-ала термиялық өңдеуден өтпеген үйде консервіленген тағамдарды беруге болмайды.

Ботулизмнің алғашқы белгілері білінген жағдайда дереу дәрігерге қаралу қажет, бұл сіздің денсаулығыңыз бен өміріңізді сақтауға мүмкіндік береді!

Жансая ЗИНЕЛАБДИН,
Қазалы аудандық
санитариялық-
эпидемиологиялық
бақылау басқармасының
бас маманы

Меншік иесі: «ТҰРАН-ҚАЗАЛЫ»
жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.

ДИРЕКТОР
Нұрбол ӘЛМӘМБЕТОВ

БАС РЕДАКТОР
Раушанбек СЕЙТЕНОВ

Газет Қазақстан Республикасының Ақпарат Министрлігінде 2004 жылғы 15 наурызда тіркеліп, №4801-г куәлігі берілген

Газет аптасына екі рет: сәрсенбі және сенбі күндері шығады.
Газет «Тұран-Қазалы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің баспаханасында компьютермен теріліп, беттеліп, офсеттік тәсілмен басылды.

Редакция мен баспахананың мекен-жайы: 120400, Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Әйтеке би кенті, Қ.Пірімов көшесі, №14 үй.

Телефондар: директор - 2-17-49, бас редактор - 2-47-77, бухгалтер -2-60-94, факс 8 (724-38)2-17-49.

Тарату аумағы: Қызылорда облысы.

Газет табыс етілмесе, 2-13-91 телефонына хабарласуға болады.

Жариялымдар газеттің түпкілікті көзқарасын білдірмейді. Жарнама мазмұнына жарнама беруші жауапты.

E-MAIL: tooturankazaly@mail.ru

Таралымы 11277 дана.